

Odgovor:

Kadar Vas bo sadno drevje pri vožnji oviralo, tedaj se zglašite. Ako pa boste Vi sosedu škodo delali, se bo pa on zglašil. Potem bo pa komisija določila, v kolikor ste Vi pri vožnji ovirani in koliko ste napravili nepotrebne škode. Boljše pa je, da se z dobro poravnata, ker cesta gotovo ni toliko vredna, kolikor bodo znašali stroški.

A. S. v Franciji.

Imam nekaj denarja in bi rad kupil posestvo v Sloveniji. Koliko je plačati za kvadratni meter in koliko je desetka?

Odgovor:

Na Vaše cenjeno pismo od 15. svečana t. l. Vam odgovarjamo, da se pri nas v Sloveniji kupuje le redkokada na kvadratne metre in to le v mestih in v bližini mest, drugače pa po cenitvi. Desetka je plačati od kupnine 5% kakor pri pogodbi.

*

O kokoškah.

Kokoške krmimo deloma z mehko, deloma s trdo hrano, to je zrnjem.

Mehko krmo pripravimo iz mešanice kuhanega zmečkanega krompirja, otrobov, ovsenega, ječmenega ali koruznega šrota in raznih primesi. To krmo pokladamo svežo, mlačno in drobtinasto, nikdar premehko ali celo tekočo. Skisana hrana povzroči bolezen. Mehki hrani primešamo pomladi in pozimi suho zdrobljeno listje koprive. Jajčaricam potrebno apno damo v obliki klajnega apna ali zmleto belo krečo kot primes mehki krmi in suhe zdrobljene jajčne lupine. Kot močna krma je priporočljiv Promiul in kuhanje zmlete kosti (kostna moka). V času misanja je potrebna hrana, ki vsebuje mast, to je laneno seme ali lojni ocvirki ter ribja moka. Prav hvaležne so putke za vsakovrstno zelenjadno odpadke. Po zimi pa tudi kaj rade in s

Našim naročnikom!

Naše upravništvo je z delom skoraj gotovo. Naslovi bodo prihodnji teden vsi novi. Prosimo naročnike prav lepo in resno, da nam natanko pišejo, če bi pri njihovem listu ne bilo kaj prav. Pišejo naj: 1. Če so list plačali, pa ga ne dobijo, kdaj so plačali in koliko? 2. Če je na naslovu kaka pomba, naj nam takoj pišejo, da jo popravimo, ker sama od sebe se nobena pomba ne bo odpravila. 3. Ako kdo dobi po pomoti dva izvoda, naj nam takoj vrne nepravilni izvod in nanj napiše: Dobivam dva. Kdor ne bo upošteval teh naših prošenj, bo sam kriv, ako ne bo dobival našega lista v redu.

Upravništvo »Slov. Gospodarja«.

pridom surov razpolovljen runkel, ki ga obesimo v primerni višini na žebelj.

Kot trda hrana pride v poštev žitna mešanica iz pšenice, ječmena, ovsa in koruze.

Kdor hrani svoje putke enostransko in hoče pri tem samo štediti ali je celo mnenja, da si najdejo živali ves živč same na prostem, ne sme pričakovati haska od njih. Samo otrobi, sama koruza ali krompir in koruza ni zadostna hrana. Koruza za jajčarice ni priporočljiva, ker se po njej živali odebelijo in prenehajo nesti. Čim raznovrstnejša je krma, tem boljša je.

Kokoši morajo imeti na razpolago ostrorobot pesek, katerega potrebujejo za premlevanje zrnja.

Manjkati ne sme zveža pitna voda. Pozimi naj bo voda prestana, torej nikdar ledeno mrzla.

Krmimo pa kokoške sledeče:

Pomladi: zjutraj mehko krmo iz krompirja, otrobov ovsenega ali ječmenovega šrota in kopriv. Zvečer damo zrnje — pšenico in oves ali ječmen.

Poleti: zjutraj mehko krmo iz parjenih otrobov in ribje moke. Zvečer pa pšenico ali ječmen.

Na jesen: zjutraj mehko krmo iz krompirja, otrobov, nastrganega korenja in ribje moke. Zvečer mešano zrnje, ječmen, koruzo in oves. V času misanja dodamo še koruzni šrot, laneno seme ali lojne ocvirke.

V zimskem času: zjutraj mehko krmo iz krompirja, korenja, pšeničnih otrobov, zdrobljenih kopriv, ribje moke, ječmenovega ali še boljše koruznega šrota. Zvečer pa žitno mešanico iz koruze in ječmena ali koruze in ovsa.

V poletnem času, deloma tudi spomladi in jeseni si kokoške poiščejo same dobršen del svoje hrane zunaj na prostem. Če imajo prost izhod, najdejo zgodaj zjutraj bogato obloženo mizo z izbranimi slaščicami raznih žuželjk, glist, polžev i. dr. Ob času žetve jim tudi žita ne manjka. Ob takem času dajemo kuretni zjutraj nekaj mehke krme brez ribje moke in zvečer po potrebi, če nima dovolj polnih golš, malo žita, ječmena ali pšenice.

Gnezdo.

Kokoške kaj rade neso v skritih, mirnih kotičkih. Na to se je treba ozirati ter pripraviti primerna gnezda, da si jih putke same ne izberejo včasih v skoraj nedostopnih višinah v senu, kar otežkoči gospodinji kontrolo nad nesnostjo kokošk. Gnezda moramo držati čista, posebno pazimo, da se ne zaredi mrčes, ki prežene putke iz gnezd. Proti mrčesu so se dobro obnesli naftalinski podložki, ki odvrčajo s svojim vonjem krvose in zajedavce. Jajčka od vzamemo dnevno iz gnezd. Morebiten duh po naftalinu se izgubi kmalu.

Zelo koristen nam je kontrolni zapisnik o nesnosti naših kokoši.

Izguba ali dobiček?

Dobra jajčarica znese letno povprečno 150 jajc. Prvo in drugo leto morda celo 170 ali še več. V tretjem letu pa dokaj manj. Zato putke tudi ne držimo

Januš Golec:

Guzaj.

11

»Vašo trška čast in pravice ste potrdile s pljunki in sunki po nedolžnem opazovalcu vašega trga pred dobrimi štirinajstimi dnevi. Opljuvati ter osuvati vam zapušča v spomin na frdamanega prangerja jato neplačanih mačk, katerim blagovolite postaviti spomenik poleg onega trškega kamna, radi katerega sem bil javno osramočen prvič in zadnjič v življenju od pobesnelih ženskih rok.

S pozdravi odpuščanja za pljunke in sunke: Franc Guzaj iz Št. Jurja ob juž. žel. in ne leobniški Walzinger.«

Zgorajšnje pismo je krčmar ponovil nevarno se gibajoči množici, ki je kar strmela. Kaj —? Guzaj — sam Guzaj — ta strašni ter prosluli to-

lovaj se jim je osvetil na ta način? Nikdo bi ne bil verjel čudnega maščevanja, ako bi ne bilo za beleženo črno na belem in bi se ne bile razkadile mačke in ne odgalepiral oni prokleti golokolenež kar s parom najbolj brzih konj.

Nad kom so se hoteli znositi? Nad županom in občinskim biričem? Ta dva sta ravnala v dobri nadi, kakor oni. Osveta je osveta, če se tudi posreči na tako izreden ter smešen način kakor se je Guzajeva nad celo Podsredo radi zapostavljanja in blatenja prangerske časti!

Še smejali so se Podsrečani z ženskami vred, ko so se umirili in uvideli, da se je znosil nad njimi tolovaj na tako preprost in prav za prav nedolžen način. Ženske so se zavzele za trško čast in pravice s pljunki in sunki; javno od ženskega spola na pranger sramote postavljeni ropar jim je vrnil milo za drago z neplačanimi mačkami. Preko pljunkov, sunkov in mačje nadloge je bilo treba preiti mirno na dnevni red, kar so dobri Podsrečani s sicer dobrosrčnimi ženskami tudi storili, ko so spoznali, da je Podsreda s

Vsak mesec

Din 13-

bo plačal vsak kdor hoče brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo izhajali vsak mesec en veleznimiv zvezek

po Din 13-

Naročajte

v Tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška 5

dalje kakor do 3 leta, ker ponehava nesnost in kokoš ne plača več prehrane. S 110 do 120 jajčki nam plača kokoš vse stroške krme. Kar znese preko tega števila jajčk, lahko računamo kot dobiček. Prišteti je temu še izkupiček za kokoš samo.

Največji hasek nam dajo putke iz zgodnjih gnezd, ki so navadno dobre zimske jajčarice.

Kurnik.

Prostoren, zračen, suh, svetel in snažen mora biti. To je predpogoj za dobro uspevanje kuretine. Vzrok mnogih bolezni je zadohel, vlažen in nesnažen kurnik. Za sedenje je potrebno, da namestimo dovolj močne okrogle droge in sicer ne previsoke in ne drug nad drugim. Gnoj odstranimo redno, od časa do časa polijemo in odrgnemo droge in lesene del kurnika z vrelin lugom, da se s tem uniči mrčes. Vsaj enkrat na leto pa razkužimo kurnik z apnenim beležem, kateremu primešamo kraolin. Snaga v kurniku je eden glavnih pripomočkov k uspešni in dobičkanosni reji perutnine.

Kurnik ne sme biti v vročih poletnih mesecih soparen — v zimskem času pa tako hladen, da kuretna ozebe. Če perutnina nima iz kateregakoli vzroka pravega počitka in če prezeba, ne uspeva. Mrzel kurnik opazimo ali sicer zadostno zavarujemo pred mrazom. Kokoši, ki prezebavajo, ne neso.

Tudi pozimi morajo kokoši imeti zadosti velik pred vetrom zavarovan prostor, kjer se lahko gibajo in brskajo ter imajo priliko, da se kopljejo v pesku. V hudem mrazu in sneženem mežu pa putk ne spuščamo na prosto.

Kokošjereja je gospodinja vir lepih dohodkov. Predvsem pa je važno, da goje le čistokrvne živali dobre pasme in domače vzreje ter jim posveča potrebno paznjo, saj jo dobi bogato plačano.

Gospodinjstvo-nadaljevalna šola v Obrežu. Na tej šoli se je zaključil pouk dne 26. sveč. Ni bilo letos razstave, ker sta bili lansko leto

dve in ker so hoteli dekleta došle k zaključni prireditvi tudi pogostiti. Tega pa ne bi mogla — tako so povedala — če bi bila v učnih prostorih razstava. Imel sem srečo, da sem bil tudi jaz povabljen na zaključno slovesnost. Ob tej priliki sem se tako navdušil za kmetijsko in gospodinjstvo-nadaljevalno šolo, da moram o njih na vsak način nekaj napisati za »Gospodarja«. Saj še menda mnogi ne vedo, kaj se odrasla dekleta v teh šolah učijo. Voditeljica šole s. Vitoslava Hanželič je natančno poročala, kaj so delale 28 dni. Vršila sta se pravzaprav dva vzporedna tečaja z 12 gojenkami. Vsak je imel pouk 28 dni po 8 učnih ur. Kuhanje, gospodinjstvo, vrčarstvo, življoznanstvo, vzgojeslovje in še več tega — vsega si nisem mogel zapomniti — je poučevala s. Vitoslava Hanželič, šivanje, ročna dela itd. pa s. Liberija Plazar. Nauk o krščanskem življenju je poučeval središki kaplan g. A. Stakne v obeh tečajih skupno 26 ur. Vsi trije, ki so poučevali, zatrjujejo, da so dekleta z največjim zanimanjem sledila pouku. Večina deklet ni zamudila niti ure pouka, čeprav je bila pot dostikrat silno slaba. Zato tudi uspeh ni izostal, kar so pokazali nastopi deklet samih. Šest jih je nastopilo s tako sigurnostjo, da bi je ne pričakovali od kmetijskega dekleta. Vmes pa je prepevalo 24 mladih grl prelepe narodne pesmi. Zelo veliko so morale peti pri svojem delu v kuhinji in pri šivanju, da znajo tako dolgo vrsto pesmi. Razumel sem, zakaj so jo s takim veseljem mahale s svojimi cekri v šolo te velike šolarke. Tam v Obrežu je bilo pač prijetno, da menda nikjer več ne bo tako. Ob koncu so se gojenke zahvalile vsem, ki so jim pripomogli do te šole, nato so vse navzoče pogostile ter tako tudi praktično pokazale, kaj da znajo. Vsi navzoči, zlasti starši deklet, so bili z uspehi šole izredno zadovoljni. Videli so, kako dobro je bil porabljen čas, ko so hodila dekleta v šolo in rekli so, da hočejo dati še ostale hčerke v gospodinjstvo šolo, da se kaj naučijo. Kr. banska uprava, ki organizira in kmetijsko in gospodinjstvo-nadaljevalno šolstvo, s tem kmetiskemu stanu res mnogo koristi. O tem sem se enkrat do dobra pripril.

Tinje na Pohorju. Dne 15. februarja tega leta je bil zaključek gospodinjstvo-nadaljevalne šole v Tinju na Pohorju. Tečaj je trajal

čez tri meseca in se ga je udeleževalo 15 kmetijskih deklet do konca, vključno nekaterim besedam. Zaključek sam je bil zelo iskren in v veselje vsem, kakor dekletom, tako tudi gg. učiteljicam, ki so poučevale na tečaju. Za konec so dekleta priredila znano igro »Pri gospodju«, ki je pri ljudeh vzbujala ogromno poučnega smeha.

Št. Peter pri Mariboru. V nedeljo, dne 16. marca se zaključil trimesečni gospodinjstveni tečaj, ki ga vodijo tukajšnje šolske sestre. Sklep tečaja bo združen s razstavo ročnih del in kuharskih umetnosti naših mladih bodočih gospodinj.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 6. marca 1931 je bilo pripeljanih 189 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 125 do 135 Din, 7—9 tednov stari 180 do 250 Din, 3—4 mesece stari 280 do 350 Din, 5—7 mesecev star 400 do 500 Din, 8—10 mesecev stari 550 do 600 Din, 1 leto 900 do 1100 Din, 1 kg žive teže 8—9 Din, 1 kg mrtve teže 10—12 Din. Prodanih je bilo 49 komadov.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 7. marca 1931 so pripeljali špeharji na 104 vozeh 321 komadov zaklanih svinj, kmetje 1 voz sena in 4 slame. Svinjsko meso je bilo po 10 do 22 Din, slanina 13 do 17, seno 80 do 90, slama 50 do 55. Pšenica 2, ječmen 150, oves 125, koruza 150, ajda 125, ajdovo pšeno 450 do 5, prosa 175, fižol 150 do 2. Kokoš 30 do 45, piščanci 35 do 75, raca 30 do 75, gos 60 do 70, puran 50 do 70. Česen 15, čebula 250 do 3, jabolka 5 do 10, suhe slive 10 do 12, mleko 2 do 3, surovo maslo 32 do 36 Din, med 12 do 20.

*

Prisilno delo v ruskih lesovih.

V lesove pošilja sovjetska oblast na stotisoče ljudi iz števila »razrednih vragov«. Te so sklenili boljševiki pri korenini iztrgati iz komunistične ruske domovne. Zapreti nepokorno Rusijo

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge poučne verske članke, razen tega pa resničen dogodiljaj iz braziljanskega pragozda: »Mladostna prijateljica« in mične zgodbe za deca.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

prangerjem eno, siloviti Guzaj drugo, in vendar je sedaj zadoščeno obema!

Sejem na Hrvaškem.

Guzaju so bili kraji preko Sotle ravno tako tuji ter neznani, kakor n. pr. Amerika. Ker je služboval nekaj let v Dalmaciji, je znal hrvatski, a kje je bila Dalmacija in kje hrvatsko Zagorje! Uverjen je bil, da je hrvaški sosed v vsakem oziru daleč za Štajersko in baš radi tega si je obetal na tamošnjih sejmihi pred nastopom zime prav obilno denarno ter blagovno žetev. Navajen je bil uspehov in niti na misel mu ni prišlo, da bi mu znalo tu in tam vendar le spodleteti. Stavljal je preveč upanja vase in liki jeklo trdno svojo organizacijo ter podcenjeval Hrvate. Po izpraševanju ter temeljitem posvetovanju s tovariši se je odločil, da se bo lotil velikega sejma v Deseniču na godovni dan sv. Terezije 15. oktobra. Desenič ni daleč od meje in ima s slovensko sosedo zelo ugodno cestno zvezo preko Sotle pri Miljani na Imeno, Podčetrtek in v Olimske šu-

me, kjer se je razprostiralo Guzajevo kraljestvo. Vsi guzajci so bili za to, da se ponovi na hrvatskem sejmju način žepne tatvine ter drznega trgovanja denarja kar iz rok, kakor se jim je tako zlahka posrečilo ter sijajno obneslo na svetogorskem sejmišču. Na Terezijevo v Deseniču ni bilo treba storiti nič drugega, nego izvesti še enkrat že posrečeno žeparsko ter roparsko vajo. Tatovi ter roparji bodo šli peš preko Sotle in po cesti kar naravnost na deseniško sejmišče; glavari jim bodo sledili na koleslju do krčme pred Deseničem in bo prišel nadzirat tolovajsko delo k nogam, ko bo barantija na vrhuncu krog desete ure predpoldne. Dan pohoda je bil določen na 15. oktober zgodaj zjutraj. Guzajci kot mešetarji z leskovkami v rokah, glavari v ulogi štajerskega prekupca, ki govori kot večletni mejaš, tudi zagorščino.

Po dogovoru je izpregel Guzaj v gostilni pri muzikantih Juračkih pred tolikokrat opevanim in zgodovinsko opisanim deseniškim gradom, katerega nazivajo Zagorci »Naš Tabor«. Grad je